

U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Roučky a soudců JUDr. Petra Kuchynky a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci **navrhovatele: Ing. J.N., bytem...**, **za účasti: 1. Krajský úřad Karlovarského kraje**, se sídlem Závodní 353/88, 360 21 Karlovy Vary, jako příslušný volební orgán, a dále **2. STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ**, politické hnutí, adresa pro doručování V Rovínách 40, 140 00 Praha 4, jako politické hnutí, na jehož kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena, v řízení o **návrhu na neplatnost voleb do zastupitelstva Karlovarského kraje konaných ve dnech 12. a 13. října 2012**,

t a k t o :

I. Návrh se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Návrhem podaným k poštovní přepravě dne 19.10.2012 a doručeným soudu dne 22.10.2012 v 8.00 hod. se navrhovatel domáhal vydání rozhodnutí o neplatnosti voleb do zastupitelstva Karlovarského kraje konaných ve dnech 12.10. a 13.10.2012 (dále též jen „volby“). Navrhovatel je zapsán do stálého voličského seznamu volebního okrsku číslo 1 v obci Zádub-Závišín (dále též jen „*napadený okrsek*“) a byl na čtvrtém místě kandidátní listiny uskupení TOP 09 a Starostové pro Karlovarský kraj pro volby do zastupitelstva Karlovarského kraje konané ve dnech 12. a 13. října 2012.

Volby do zastupitelstev krajů jsou upraveny zákonem č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*zákon o volbách do zastupitelstev krajů*“).

Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*soudní řád správní*“ nebo „*s.ř.s.*“).

[I] Obsah návrhu

Navrhovatel podal „*návrh na neplatnost voleb do zastupitelstva Karlovarského kraje ve dnech 12. a 13. října ve volebním okrsku 1, obci Zádub-Závišín, okrese Cheb*“, a to „*ve smyslu § 53 odst. 3 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.*“. K tomu uvedl, že občané obce Zádub-Závišín ho upozornili na to, že dle oficiálních výsledků nezískal, mj. i jako starosta této obce, na kandidátce číslo 17 - TOP 09 a Starostové pro Karlovarský kraj ani jeden preferenční hlas. Protože si byl vědom, že minimálně sám sobě preferenční hlas dal a o tomtéž ho ujistilo

i několik dalších spoluobčanů (mj. i členů rodiny), měl za to, že při sčítání hlasů a přepisu do sčítacích archů nebo do systému ČSÚ došlo k chybě či záměně.

[III] Vyjádření dalších účastníků

Podle § 90 odst. 2 věty první s.ř.s. jsou v řízení o návrhu na neplatnost voleb nebo na neplatnost hlasování účastníky navrhovatel, příslušný volební orgán, politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena, nebo nezávislý kandidát. Vzhledem k tomu jsou v dané věci dalšími účastníky řízení Krajský úřad Karlovarského kraje a politické hnutí STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ, kterým byl navrhovatel, podle údajů zveřejněných na oficiálním volebním serveru Českého statistického úřadu www.volby.cz, do voleb navržen. Jak krajskému úřadu, tak uvedenému politickému hnutí byly zaslány informace o řízení s možností vyjádřit se k podanému návrhu. Tohoto práva využil pouze krajský úřad.

Krajský úřad Karlovarského kraje v podání ze dne 26.10.2012 doručeném soudu dne 29.10.2012 navrhoval zamítnutí návrhu. Argumentačně vycházel především ze znění zákona o volbách do zastupitelstev krajů, konkrétně pak z jeho § 43 odst. 7 a 8. Krajský úřad vyslovil přesvědčení, že navrhovatel, i v případě, že by obdržel přednostní hlas od každého voliče, který v napadeném okrsku volil uskupení TOP 09 a Starostové pro Karlovarský kraj, by nezískal potřebný počet těchto přednostních hlasů tak, aby mohl být zvolen do zastupitelstva.

[III] Posouzení věci krajským soudem

Ve smyslu § 90 odst. 1 s.ř.s. se za podmínek stanovených zvláštními zákony²⁰⁾ může občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb.

Poznámka ²⁰⁾ odkazuje mj. na zákon o volbách do zastupitelstev krajů.

Podle § 53 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev krajů návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb.

Soud dospěl k závěru, že **návrh není důvodný**, přičemž rozhodl bez nařízení jednání (§ 90 odst. 3 věta druhá s.ř.s.).

Soud předně konstatuje, že návrh na neplatnost voleb byl věcně projednatelný. Navrhovatel byl osobou oprávněnou, návrh byl podán v zákonem stanovené lhůtě a splňoval předepsané náležitosti. Z kontextu návrhu je totiž zřejmé, že navrhovatel zpochybnil volby do zastupitelstva Karlovarského kraje na základě jím tvrzených nedostatků, ke kterým došlo v napadeném okrsku.

K posouzení důvodnosti návrhu si soud vyžádal od okrskové volební komise a obce Zádub-Závišín veškerou volební dokumentaci týkající se voleb, zejména protokoly okrskové volební komise, seznamy voličů, odevzdané hlasovací lístky a odevzdané obálky. Dále vycházel z údajů uveřejněných na zmíněném volebním serveru www.volby.cz.

Základní předpoklady pro úspěšné uplatnění návrhu v tomto typu volebních stížností jsou v obecné rovině následující: **1)** protizákonnost, tzn. porušení některých ustanovení zákona (v tomto případě zákona o volbách do zastupitelstev krajů), **2)** vztah mezi touto protizákonností a (ne)zvolením kandidáta, jehož (ne)zvolení je napadeno volební stížností, a **3)** zásadní intenzita této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat (ne)zvolení předmětného kandidáta. Řečeno jinak, uvedená intenzita musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k protizákonnému jednání nedošlo, (ne)byl by tento kandidát zřejmě zvolen (k tzv. „zatemnění“ volebního výsledku viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2.7.2004 č.j. Vol 6/2004-12, publikováno pod č. 354/2004 Sb. NSS, k dispozici na www.nssoud.cz).

Soud přezkumem volební dokumentace v napadeném okrsku (= přepočítáním přednostních hlasů pro navrhovatele) zjistil, že navrhovatel obdržel ze 47 platných hlasovacích lístků odevzdaných pro volební uskupení TOP 09 a Starostové pro Karlovarský kraj celkem 40 tzv. přednostních hlasů. V oficiálních výsledcích zveřejněných na www.volby.cz je však u jména navrhovatele uvedena stran přednostních hlasů získaných v napadeném okrsku nula. Lze tedy přitakat navrhovatelovu přesvědčení o možném pochybení, k němuž došlo patrně vinou lidského či technického faktoru při zpracování příslušných dat. Pro podstatu věci nemá valného významu, v jaké fázi procesu zpracování k oné chybě došlo, rozhodující je výsledek - navrhovatel získal v napadeném okrsku čtyřicet přednostních hlasů, avšak v oficiálních konečných výsledcích mu za tento okrsek nebyl přiznán ani jeden. První podmínka pro možné zpochybnění regulérnosti voleb tak byla v posuzované věci naplněna.

K tomu, aby bylo možné konstatovat neplatnost voleb, je však zapotřebí současného splnění všech výše uvedených podmínek. A k tomu, dle zdejšího soudu, nedošlo.

Podle § 43 odst. 6 zákona o volbách do zastupitelstev krajů v rámci jednotlivých politických stran, politických hnutí a koalic případnou mandáty kandidátům podle pořadí, jak jsou uvedeni na hlasovacím lístku.

Podle § 43 odst. 7 zákona o volbách do zastupitelstev krajů jestliže však některý z kandidátů získal takový počet přednostních hlasů, který činí nejméně 5 % z celkového počtu platných hlasů odevzdaných pro tuto politickou stranu, politické hnutí nebo koalici v rámci kraje, případně mandát přednostně tomuto kandidátu.

Podle § 43 odst. 8 zákona o volbách do zastupitelstev krajů v případě, že více kandidátů splnilo podmínku podle odstavce 7 a politická strana, politické hnutí nebo koalice získala více mandátů, případnou mandáty **a)** přednostně kandidátům, kteří splnili podmínku podle odstavce 7, a to postupně v pořadí podle nejvyššího počtu získaných přednostních hlasů; v případě rovnosti počtu přednostních hlasů je rozhodující pořadí kandidáta

na hlasovacím lístku, **b)** kandidátům, kteří nesplnili podmínku podle odstavce 7 v pořadí, jak jsou uvedeni na hlasovacím lístku.

Podle údajů Českého statistického úřadu získalo uskupení TOP 09 a Starostové pro Karlovarský kraj ve volbách do zastupitelstva Karlovarského kraje celkem 5.326 hlasů, což postačovalo pro získání čtyř zastupitelů. Pětiprocentní kvórum ve smyslu § 43 odst. 7 zákona o volbách do zastupitelstev krajů tak v tomto případě činí 266,3 přednostního hlasu.

Podle zápisu o výsledku voleb do zastupitelstva kraje ze dne 14.10.2012 je zřejmé, že za volební uskupení TOP 09 a Starostové pro Karlovarský kraj byli jako zastupitelé zvoleni: 1) P.K. (počet přednostních hlasů 1.171), 2) J.H. (počet přednostních hlasů 1.160), 3) J.K. (počet přednostních hlasů 840) a 4) P.Z. (počet přednostních hlasů 477). Pořadí náhradníků pak bylo následující: 1) R.M. (počet přednostních hlasů 389), 2) V.L. (počet přednostních hlasů 386), 3) J.R. (počet přednostních hlasů 273), **4) J.N.** (= navrhovatel, počet přednostních hlasů 183) ... 44) P.F. (počet přednostních hlasů 44).

Z oficiálních výsledků je zřejmé, že hranici 266,3 přednostního hlasu úspěšně překonali kandidáti P.K., J.H., J.K., P.Z., R.M., V.L. a J.R. Navrhovatel získal oficiálně 183 přednostních hlasů. Avšak ani připočtených čtyřicet přednostních hlasů skutečně získaných navrhovatelem v napadeném okrsku ($183 + 40 = 223$) nepostačuje k překročení hranice znamenající zvolení do zastupitelstva Karlovarského kraje (k tomu srov. výše údaje o počtech přednostních hlasů). Jistě, kdyby nedošlo k tzv. kroužkování, tedy přidělování přednostních hlasů voliči, a mandáty by byly přidělovány pouze ve smyslu § 43 odst. 6 zákona o volbách do zastupitelstev krajů, navrhovatel by byl zvolen, protože byl na čtvrtém místě kandidátky. Ovšem za současné aplikace § 43 odst. 7 a 8 zákona o volbách do zastupitelstev krajů ani získání 223 přednostních hlasů ke zvolení stačit nemohl.

V posuzované věci tak evidentně došlo k pochybení, když chybou v součtu přednostních hlasů v neprospěch navrhovatele byl porušen zákon o volbách do zastupitelstev krajů. Jak však soud zároveň uvedl, toto pochybení nedosahovalo takové intenzity, aby mohlo mít vliv na celkový výsledek voleb do krajského zastupitelstva ve vztahu ke zvoleným zastupitelům. Návrh tak nemohl být shledán důvodným. V té souvislosti pak soud zdůrazňuje i judikaturu Nejvyššího správního soudu, která, respektující nálezy Ústavního soudu, tenduje k zásadě opatrnosti a přiměřenosti v rozhodování volebního soudu [k tomu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23.11.2010 č.j. Vol 67/2010- 25 (rovněž k dispozici na www.nssoud.cz)], podle něhož: „Volební proces je totiž založen na jeho neopakovatelnosti. Voliči se vždy rozhodují podle aktuální situace, nálady ve společnosti, jsou ovlivněni volební kampaní, k jejich rozhodování mohou přistupovat rozličné ekonomické a třeba i zahraničněpolitické události, a opakování voleb proto vždy znamená konání voleb nových, za zcela odlišných okolností, než byly ty původní. Neplatí tedy, že konáním nových, případně opakovaných, voleb dojde k prověření skutečné vůle voličů a tedy k odstranění původních pochybností. Tyto nové volby jsou totiž vždy originální a tím, že v nich zvítězí někdo jiný než ve volbách původních, totiž vůbec nemusí být potvrzeno, že původní volby byly vyhodnoceny chybně. Volební soud proto musí být při úvahách o zrušení volebního výsledku velmi zdrženlivý. Ke zrušení by měl přistoupit jen tehdy, dospěl-li k pevnému přesvědčení, že bez zjištěné nezákonnosti by s největší mírou pravděpodobnosti volby dopadly odlišně.“].

Jelikož návrh na neplatnost voleb není důvodný, soud jej podle § 90 odst. 3 věty první s.ř.s. ve spojení s § 78 odst. 7 s.ř.s. *per analogiam* usnesením zamítl.

Soud neprovedl důkazy navržené krajským úřadem, konkrétně výpisem všech přednostních hlasů pro TOP 09 a Starostové pro Karlovarský kraj, výpisem územního přehledu o volební účasti v obci Zádub-Závišín a stanoviskem Českého statistického úřadu ke změně umístění navrhovatele při započítání dalších přednostních hlasů, neboť jejich provedení by, vzhledem k důvodům, které vedly soud k zamítnutí návrhu, bylo zjevně nadbytečné.

Žádný z účastníků řízení nemá podle § 93 odst. 4 s.ř.s. právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení je kasační stížnost nepřipustná (§ 104 odst. 1 s.ř.s.).

Toto usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu, tj. 9.11.2012 (§ 93 odst. 5 věta druhá s.ř.s.).

V Plzni dne 9. listopadu 2012

JUDr. Václav Roučka, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Helena Kovářiková